

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Розвиток креативності в ерготерапії**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація: 227.2 Ерготерапія

освітньо-професійна програма: Ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ВК.ЕТ 12

мова навчання: українська

Розробники:

Шевчук Юлія Володимирівна, викладач кафедри кафедри фізичної терапії та ерготерапії, julkashevchuk@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на розвиток творчих та креативних здібностей під час практичної діяльності ерготерапевта з метою побудови більш якісних програм ерготерапевтичних втручань; формулювання знань про принципи і застосування ерготерапевтичних вмій та навичок в якості терапевтичного впливу; знань про можливі способи збору інформації про пацієнта; набуття навичок з проведення цікавого та мотивованого для пацієнта/клієнта втручання. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: що таке креативність; чому креативність важлива в роботі ерготерапевта; новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження; креативні підходи в проведенні обстежень та побудові цілей; принципи градування, адаптації та модифікації; побудова креативних терапевтичних занять в ерготерапії; терапевтичне використання особи ерготерапевта. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of a discipline. Discipline is aimed at the development of creative abilities during the practice of occupational therapist with the use of building more programs of occupational therapy interventions; formulation of knowledge about the principles and application of occupational therapy content and skills as a therapeutic effect; knowledge of possible ways to collect information about the patient; load navigator to conduct interesting and motivated for patients / clients instructions. The volume of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: what is creativity; why creativity is important in the work of an occupational therapist; novelty, originality, ability to solve problems, flexibility, ingenuity, self-expression; creative approaches in the checked inspection and the built purposes; principles of calibration, adaptation and modification; visitation of creative therapeutic classes in occupational therapy; therapeutic use of occupational therapist features. The final assessment is formed taking into account the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни – опанувати терапевтичні вміння і навички реалізації творчих здібностей в роботі ерготерапевта.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	14	0	16	0	60	90

Статус навчальної дисципліни: за вибором.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Анатомія людини», «Фізіологія», «Біомеханіка», «Основи медичних знань», «Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії»; та на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Прикладна теорія ерготерапії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с. р.	
Тема 1. Поняття «креативність».	10	2	2	6
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	10	2	2	6
Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.	12	2	2	8
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	10	2	2	6
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт – терапія, ремесла, інші творчі заняття.	18	2	2	14
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	14	2	2	10
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	16	2	4	10
Всього годин:	90	14	16	60

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття «креативність».

Поняття «креативність». Важливість креативності в практичній роботі ерготерапевта.

Тема 2. Вираз творчості через заняття.

Поняття «заняття». Елементи творчості в занятті. Важливість творчого підходу до побудови втручань ерготерапевта. Залучення особи та її родичів до процесу творчого заняття. Мотивація особи до участі в занятті через креативність.

Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.

Основні принципи розвитку креативності: новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.

Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.

Креативність як основа ефективних втручань. Побудова втручання з урахуванням творчого підходу.

Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт-терапія, ремесла, інші творчі заняття.

Використання мистецтва ерготерапевтом як втручання. Використання музики ерготерапевтом як втручання. Використання танців ерготерапевтом як втручання. Арт-терапія в роботі ерготерапевта. Ремесло як втручання в практичній діяльності ерготерапевта.

Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.

Креативність у відновленні пацієнтів сфери психічного здоров'я. Робота з дітьми та творчість. Основні втручання.

Тема 7. Індивідуальна та групова робота

Творчість, зосереджена на індивідуальність. Групові творчі заняття в ерготерапії.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Поняття «креативність».	1. Поняття «креативність». Основні елементи креативності.	2
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	2. Характеристики заняття як творчого підходу.	2
Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість,	3. Використання елементів новизни, оригінальності, гнучкості, винахідливості та самовираження в роботі ерготерапевта. Практичне застосування навичок.	2

самовираження.		
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	4. Виготовлення допоміжних засобів на потребу пацієнта за допомогою творчого підходу.	2
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт – терапія, ремесла, інші творчі заняття.	5. Практичні відпрацювання використання творчих занять в роботі ерготерапевта.	2
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	6. Практика творчих занять з особами сфери психічного здоров'я. Творчі заняття з дітьми та ерготерапія.	2
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	7. Основні задачі індивідуального креативного підходу в роботі ерготерапевта.	2
	8. Техніки групової творчої роботи.	2
Всього годин:		16

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Поняття «креативність».	1. Що таке творчість. Основні елементи та принципи.	4
	2. Як розвинути творчі здібності та що це дає для роботи ерготерапевта.	2
Тема 2. Вираз творчості через заняття.	3. Основні елементи творчого заняття.	2
	4. Як можна виразити себе через	2

	творче заняття.	
	5. Залучення до творчих занять з пацієнтом інших фахівців творчих професій.	2
Тема 3. Новизна, оригінальність, здатність вирішувати проблеми, гнучкість, винахідливість, самовираження.	6. Використання елементів творчості для самовираження пацієнта.	4
	7. Оригінальність та винахідливість в роботі ерготерапевта.	4
Тема 4. Переваги використання креативності в процесі ерготерапії.	8. Основні переваги використання креативності та творчості в роботі ерготерапевта.	2
	9. Ерготерапевт як інструмент втручань.	4
Тема 5. Види креативних занять: мистецтво, музика, танці, арт –терапія, ремесла, інші творчі заняття.	10. Мистецтво як окреме творче заняття та втручання в роботі ерготерапевта	4
	11. Взаємодія з пацієнтом через танець.	2
	12. Арт-терапія, види та робота в ерготерапії.	4
	13. Ремесла як вид творчих занять в ерготерапії.	4
Тема 6. Застосування креативності для у пацієнтів сфери психічного здоров'я, для роботи з дітьми.	14. Види занять з пацієнтами сфери психічного здоров'я.	2
	15. Основні моменти створення цікавого та реалістичного заняття для пацієнтів сфери психічного здоров'я.	2
	16. Роль і задачі ерготерапевта в роботі з дітьми.	4
	17. Творчі підходи навчання дітей. Робота з батьками по розвитку навичок гри з дітьми.	2
Тема 7. Індивідуальна та групова робота	18. Ключові задачі ерготерапевта в індивідуальній та груповій роботі з пацієнтами.	10
Всього годин:		60

Очікувані результати навчання з дисципліни: формулювання знань про використання творчості, творчих підходів і креативних та творчих занять в розробці втручань ерготерапевта завдяки:

знанням: про базові роль та задачі ерготерапії, організацію творчої роботи з пацієнтами, залучення в процес ерготерапії через творчість;

умінням: застосовувати різні види творчих занять; застосовувати навички креативності з пацієнтом; своєчасно запропонувати необхідне втручання для підвищення мотивації пацієнта в процесі ерготерапії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Поняття «креативність». Основні елементи креативності.	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	8
2. Характеристики заняття як творчого підходу.	Есе. Презентації. Тестування. Кейси.	8
3. Використання елементів новизни, оригінальності, гнучкості, винахідливості та самовираження в роботі ерготерапевта. Практичне застосування навичок.	Презентації. Кейси.	16
4. Виготовлення допоміжних засобів на потребу пацієнта за допомогою творчого підходу.	Кейси.	16
5. Практичні відпрацювання використання творчих занять в роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	16

6. Практика творчих занять з особами сфери психічного здоров'я. Творчі заняття з дітьми та ерготерапія.	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	16
7. Основні задачі індивідуального креативного підходу в роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	10
8. Техніки групової творчої роботи.	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання

1. За участь у лекційному занятті студент отримує 1 бал.

2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3

бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

4. Реферати чи ессе студентів оцінюються у 5 балів. 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 4 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи ессе самостійно і творчо. Однак план реферату чи ессе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – реферат чи ессе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – реферат чи ессе написані фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема не розкрита. Під час захисту студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – реферат чи ессе не написані і не захищені.

5. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 5 балів: 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 4 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – презентація підготовлена нашвидку, фрагментарно. Відзначений не самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент

неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – презентація підготовлена фрагментарно. Тема не розкрита. Під час презентації студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – презентація не підготовлена.

Підсумковий контроль.

Залікові вимоги

1. Що таке творчість. Основні елементи та принципи.
2. Як розвинути творчі здібності та що це дає для роботи ерготерапевта.
3. Основні елементи творчого заняття.
4. Як можна виразити себе через творче заняття.
5. Залучення до творчих занять з пацієнтом інших фахівців творчих професій.

6. Використання елементів творчості для самовираження пацієнта.
7. Оригінальність та винахідливість в роботі ерготерапевта.
8. Основні переваги використання креативності та творчості в роботі ерготерапевта.
9. Ерготерапевт як інструмент втручання.
10. Мистецтво як окреме творче заняття та втручання в роботі ерготерапевта
11. Взаємодія з пацієнтом через танець.

12. Арт-терапія, види та робота в ерготерапії.
13. Ремесла як вид творчих занять в ерготерапії.

14. Види занять з пацієнтами сфери психічного здоров'я.
15. Основні моменти створення цікавого та реалістичного заняття для пацієнтів сфери психічного здоров'я.
16. Роль і задачі ерготерапевта в роботі з дітьми.
17. Творчі підходи навчання дітей. Робота з батьками по розвитку навичок гри з дітьми.
18. Ключові задачі ерготерапевта в індивідуальній та груповій роботі з пацієнтами.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. О'Бrien JK. Introduction to Occupational Therapy. Forth Edition. 2010. 140-200 p.

2. Duncan ES. Skills and processes in occupational therapy. Foundations for Practice in Occupational Therapy. London: Churchill Livingstone. 2011. 288 p.
3. Crepeau EB., Schell, BA. Theory and practice in occupational therapy. 2003.
4. World Federation of Occupational Therapists (2017). Definitions of occupational therapy from member organizations. Retrieved from <http://www.wfot.org/ResourceCentre/tabid/132/did/827/Default.aspx>
5. Wright, R. (2007) Professional identity and transition from occupational therapy practice to higher education. PhD thesis, Sheffi eld Hallam University.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available from: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available from: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. Available from: <http://wfot.org>
4. <https://www.sralab.org/>
5. <https://www.physio-pedia.com/home/>